гр. София 1756, ул.Лъчезар Станчев 5, Sopharma Business Towers, сграда Б, ет. 12, ЕИК: 175804945,
Тел.: 02 810 00 71; Email: **info@bakep.org**
http://www.bakep.org

Българска асоциация на консултантите по европейски програми /БАКЕП/

Изх. № 11-БП-ОПОС/08.05.2026 г.

ДО:
УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН НА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА“ 2021-2027 Г.
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА“
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ОТНОСНО: ПРЕДЛОЖЕНИЯ И КОМЕНТАРИ ПО ПУБЛИКУВАНИТЕ ЗА ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА BG16FFPR002-3.024 „ИНФОРМАЦИОННИ КАМПАНИИ - БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

След внимателен преглед на проекта на Условията за кандидатстване, бихме искали да предложим прецизиране на текстовете определящи критериите за допустимост на кандидатите с цел разширяване на обхвата и по-ефективно постигане на целите на процедурата.

I. Налични текстове ограничаващи кръга от потенциални кандидати:

Текст: *„11. Допустими кандидати:*

11.1. Общини от състава на съответната МИГ с одобрени Стратегии за ВОМР за периода 2021-2027 г., включващи дейности в сектор „биологично разнообразие“.

11.2. Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ), които следва:

- да бъдат вписани в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел или създадени по реда на специален закон, и които като цел на организацията в устава/учредителния акт са разписали такива текстове, от които да е видно, че поне една от целите на организацията е свързана със защита/опазване на околната среда;

- да са определени за извършване на обществено-полезна дейност по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ);

- да са регистрирани по съответния ред най-малко 12 месеца, предхождащи месеца, в кой-то е подадено проектното предложение;

- да бъдат със седалище и адрес на управление в община от състава на съответната МИГ с одобрена Стратегии за ВОМР за периода 2021-2027 г., включващи дейности в сектор „биологично разнообразие“.

В така предложените текстове в точка 11.2 като допустими кандидати се предвижда да бъдат ЮЛНЦ да бъдат със **седалище и адрес на управление** в община от състава на съответната Местна инициативна група (МИГ). Налагането на ограничението от страна на УО за седалище и адрес на НПО, води до

изкуствено намаляване на заинтересовани кандидати и насочване на ресурса на програмата само в ограничен кръг от НПО отговарящи на посочените условия без да се даде възможност за конкурентност за реализация проектите и постигане на поставените цели. Не е ясно на каква база е възприето конкретното ограничително условие за НПО, тъй като обичайната практика е едно НПО в областта на биоразнообразието да оперира в няколко общини поради спецификата на дейността (биоразнообразието не се влияе от административни граници), но съгласно Закона административния адрес може да бъде само на едно място. Настоящото изискване превръща адресната регистрация в изкуствена бариера, която изключва организации с доказан местен капацитет само защото седалището им попада извън границите на конкретната община, макар и дейността им да е пряко свързана с биоразнообразието. Регистрацията на седалището и адреса има чисто административен характер и по никакъв начин не показва по-малка заинтересованост, по-ниска компетентност по темата „биоразнообразие“ на местата където има регистрирани свои клонове, а точно обратното – регистрацията на клон в съответната територия е индикация за оперативност на НПО в съответната община и заинтересованост по темите, които са обхванати в предмета й на дейност.

Предложение: Нашето предложение е към този критерий да се добави възможността кандидати да бъдат и **ЮЛНЦ, които имат регистрирани клонове на територията на съответния МИГ**.

Аргументи:

1. Ограничен финансов ресурс по процедурата за един проект, което крие риск от нисък интерес от страна на качествени изпълнители:

Бихме искали да обърнем внимание на Управляващия орган върху факта, че определеният максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за отделен проект от 51 129,19 евро (около 100 000 лв. с ДДС) е изключително малък спрямо мащаба и сложността на заложените дейности.

Този бюджет трябва да покрие широк спектър от разходи, които включват:

- Подготовка на проектното предложение (до 10% от проекта): Изготвяне на **задълбочен** (неясно как ще се определя колко е задълбочен) анализ на заплахите за биологичното разнообразие на база стратегически документи като Натура 2000 и планове за управление.
- Непреки разходи (14% за проекти с такъв мащаб): Организация, управление, администрация и задължителни дейности по видимост и комуникация.
- Основни дейности: Организиране на събития, изработка на рекламни материали, осигуряване на излъчвания в регионални телевизии и радиа, публикации в медии и изграждане на онлайн портали.

При този таван на финансиране, административната тежест и изискванията за професионално изпълнение могат да се окажат недостатъчни. Съществува реален риск процедурата да не генерира достатъчно заинтересовани кандидати със седалище в малките общини от състава на МИГ (който е брой е силно ограничен), които да притежават необходимия опит за управление на европейски средства.

Допускането на **ЮЛНЦ чрез техните регистрирани клонове** на територията на МИГ би решило този проблем по два начина:

- Оптимизация на ресурсите: Организации с клонове често ползват споделен административен ресурс от централната си структура, което им позволява да реализират качествени дейности дори при силно ограничен бюджет.

- Гарантиране на конкуренцията: Разширяването на кръга от кандидати ще компенсира потенциалния отлив на участници, провокиран от ниския финансов праг, и ще осигури по-високо качество на информационните кампании чрез по-голяма конкуренция между кандидатите.

- Експертиза и устойчивост: Процедурата изисква изготвяне на анализи на заплахите за биологичното разнообразие, отчитайки спецификите на съответния регион/територия на МИГ. Клоновете на национални или регионални НПО често функционират като местни центрове за експертиза, които познават в детайли плановете за управление на защитените зони и територии в конкретния район. Признаването им за допустими кандидати ще осигури по-високо качество на проектните предложения и дългосрочна устойчивост на инвестицията след приключване на 12-месечния срок на проекта.

2. Съответствие с подхода ВОМР

Основната цел на процедурата е подпомагане на „местно и регионално ниво“ в целевата територия на МИГ. Регистрираният клон е официална форма на трайно установяване на дейността на една организация в конкретен регион. Това гарантира, че кандидатът е част от местната общност и притежава необходимите преки наблюдения върху специфичните нужди на територията.

3. Ефективност на информационните кампании

Допустимите дейности включват организиране на събития на място, работа с регионални медии и публикации в регионални интернет портали. Наличието на регистриран клон на територията на МИГ осигурява по-добра оперативност и ефикасност при изпълнението на тези дейности, тъй като организацията разполага с наличен местен капацитет и инфраструктура.

4. Равнопоставеност и конкуренция

Допускането на ЮЛНЦ с клонове ще разшири кръга от потенциални кандидати с доказан управленски опит по проекти, финансирани от фондове на ЕС (критерий, който носи значителен брой точки при техническата оценка). Това ще повиши качеството на конкуренцията и ще гарантира, че средствата се насочват към организации с реален принос за биологичното разнообразие на територията на МИГ.

Допускането на организации с клонове позволява привличането на бенефициенти с богат управленски опит по проекти, финансирани от фондове на ЕС, което е ключов критерий при техническата оценка (носи до 30 т.). Тези организации разполагат с утвърдени експертни екипи и методологии, което минимизира рисковете при изпълнението и гарантира устойчивост на резултатите на местно ниво.

5. Нормативна обоснованост и правни принципи

Предлаганото разширяване на допустимостта е в пълен синхрон с действащото законодателство ЗУСЕФСУ (чл. 2, ал. 1): Изисква спазване на принципите на равнопоставеност и недопускане на дискриминация. Ограничаването на ЮЛНЦ само по признак „седалище“, без да се отчита наличието на легитимен клон на място, нарушава този принцип.

II. Неяснота по отношение на текстове в насоките:

Не са описани ясно някои от изискваните документи.

„Анализите трябва да осигуряват информация и документация, без които е невъзможно да се подготви проектно предложение и изисканите в условията за кандидатстване документи по раздел 24.“.

Този текст създава противоречие и несигурност. От една страна, тези анализи са дефинирани като **допустима дейност за финансиране** в рамките на самия проект (Дейност 13.1), но от друга – съгласно цитирания текст, те се явяват **предварително условие**, без което проектното предложение и документите по Раздел 24 не могат да бъдат подготвени.

За да бъде осигурена прозрачност и равнопоставеност, е необходимо Управляващият орган изрично да посочи кои са тези анализи, като съгласно източниците това са:

1. **Анализ на заплахите за биологичното разнообразие:** Той трябва да обхваща съответния регион или територия на МИГ и да отчита спецификите на база стратегически документи като Националната стратегия за биологично разнообразие до 2030 г., планове за управление на защитени зони и територии, и др..
2. **Анализ на потребностите на целевите групи:** Документ, чрез който се идентифицират нуждите на конкретната целева група на територията на МИГ и се обосновава как предвидените събития и материали адресират тези потребности, включително тяхната продължителност и очаквани резултати.
3. **Анализ на остойностяването (Приложение № 2):** Самостоятелен документ, който обосновава как е остойностена всяка дейност на база на пазарни проучвания, оферти или предходни договори, и който е задължителен елемент от документите по **Раздел 24**.

Проблемът, който поставяме, е следният: Ако тези анализи (особено тези за заплахите и потребностите) са част от изпълнението на проекта и се финансират с до 10% от стойността му, как се очаква те да бъдат налични и завършени в детайл преди подаването на предложението, за да осигурят информацията за документите по Раздел 24?. Неяснотата в текста може да доведе до отхвърляне на кандидати на етап административно съответствие, ако Оценителната комисия реши, че представените към момента на кандидатстване документи не са достатъчно детайлни съгласно критерий № 9 от ОАСД.

Вярваме, че е в интерес на Програмата тези текстове да бъде прецизирани, за да се разграничи ясно каква част от информацията трябва да присъства във Формуляра за кандидатстване и кои детайлни анализи ще бъдат финализирани като част от първата фаза на проекта.

В заключение, считаме, че признаването на клоновете за допустими кандидати ще осигури по-добро изпълнение на Програмата, като съчетае високата експертиза с дълбокото познаване на местната специфика и постигане висока ефикасност на разходите.

Вярваме, че това допълнение ще допринесе за постигането на по-добри резултати по индикаторите за обхванати и информирани лица в сектор „Биологично разнообразие“. Оставаме на разположение за допълнителни разяснения по направеното предложение.

С уважение,

БАКЕП

София, 08.05.2026 Г.